

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
Województwa Opolskiego

 OPOLSKIE

8. Raport o polityce spójności Wnioski dla Opolszczyzny

prof. zw. dr hab. Jacek Szlachta

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Opole, 29.03.2022 r.

Znaczenie raportów kohezyjnych

**Komisja Europejska przedstawia
raporty nt. polityki spójności**

**co 3 lata
od 1998 r.**

Poprzedni raport przedstawiono 7 października 2017 r.

Mój region, moja Europa, nasza ojczyzna

**Katalizator w dyskusji dot. programowania
polityki spójności na lata 2021-2027**

Znaczenie raportów kohezyjnych c.d.

Traktat Lizboński – 2009 r.

SPÓJNOŚĆ

gospodarcza i społeczna

terytorialna

Rosnące zaangażowanie partnerów w dialog

Pojawiły się wątki ujęcia kolejnych wymiarów spójności

środowiskowa

kulturowa

polityczna

Ósmy raport kohezyjny – 4 lutego 2022 r.

**Zakłócenie procesu programowania polityk UE,
w tym polityki spójności**

COVID-19

Konieczność zasadniczych modyfikacji polityk UE

Opóźnienie o 12 m-cy procesu implementacji polityki spójności

Powołanie instrumentu finansującego KPO

**Częściowe przekazanie środków z alokacji 2014-2020
na walkę ze skutkami pandemii**

Zerwanie ciągłości w raportowaniu i modelowaniu

Ósmy raport kohezyjny – 4 lutego 2022 r. c.d.

Długookresowy charakter raportu

do 2050 r.

**Kształtuje oblicze
polityki spójności
w trzech okresach
programowania
UE**

1. The regional dimension of the COVID-19 pandemic
2. A Smarter Europe
3. Greener, low-carbon Europe
4. A more connected Europe
5. A more Social and inclusive Europe
6. Europe Closer to its Citizens
7. Better Governance
8. National Investments and Cohesion
9. The Impact of Cohesion Policy

Czynniki napędzające wzrost regionalny (1)

- **Powszechność dostępu do szerokopasmowego Internetu w UE**
- **Zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza i wody (poza regionami słabiej rozwiniętymi)**
- **Nierównomiernie rozłożone wyposażenie w umiejętności (koncentracja w regionach lepiej rozwiniętych)**
- **Przedsiębiorczość kluczowa dla wzrostu gospodarczego**

**ZWIĘKSZENIE
SPÓJNOŚCI**

Czynniki napędzające wzrost regionalny (2)

- **Słabość innowacyjna i ograniczone skutki uboczne kapitału ludzkiego przyczyną pogłębiania się regionalnej przepaści innowacyjnej**
- **Poprawa sposobu sprawowania rządów (nadal widoczne różnice między państwami członkowskimi i wewnątrz nich)**
- **Nierówna rola i potencjał samorządów terytorialnych w rozwoju gospodarczym (pomimo realizacji większości inwestycji publicznych)**

**ZWIĘKSZENIE
SPÓJNOŚCI**

Nowe możliwości rozwoju a ryzyko dysproporcji przestrzennych

WZROST

TRANSFORMACJA EKOLOGICZNA

zmienia gospodarkę UE,
krajów i regionów

TRANSFORMACJA CYFROWA

postępuje w Europie w
różnym tempie

ZMIANY DEMOGRAFICZNE, STARZENIE SIĘ SPOŁECZEŃSTWA

duży negatywny wpływ na regiony, głównie wiejskie

Przeciwdziałanie czynnikom powodującym dysproporcje

- **Zapewnianie sprawiedliwej transformacji**
- **Zwiększanie odporności i zdolności reagowania na wstrząsy asymetryczne**
- **Pomaganie regionom w reagowaniu na zmiany demograficzne**
- **Przeciwdziałanie presji na demokracje i jej wartości (zaufanie)**

Wzmacnianie roli regionów w budowaniu przyszłości Europy

Stworzenie nowych perspektyw gospodarczych dla regionów słabiej rozwiniętych i peryferyjnych

Wprowadzanie innowacji we wszystkich regionach

Wzmocnienie współpracy transgranicznej i międzyregionalnej

Wzmacnianie powiązań między miastem i wsią oraz roli mniejszych miast i miasteczek we wspieraniu obszarów wiejskich

Wychodzenie naprzeciw potrzebom miejsc, które pozostają w tyle

Osiągnięcie spójności do 2050 r.

- **Zwiększanie skuteczności strategii politycznych ukierunkowanych na konkretny obszar**
- **Usprawnianie polityki spójności w stos. do beneficjentów**
- **Wzmacnianie polityki spójności w uwalnianiu publicznych i prywatnych inwestycji dot. przemian ekologicznych, cyfrowych i demograficznych**
- **Zwiększanie inwestycji w ludzi przez całe życie**
- **Wzmacnianie komplementarności w ramach innych strategii politycznych UE**

NARZĘDZIA

Nowa generacja dokumentów strategicznych UE

Komunikat KE i roboczy Dokument Pracowników KE wydłużający perspektywę programowania polityk UE do 2050 r.

Rzetelna analiza sytuacji UE i jej regionów na przełomie dwóch okresów programowania 2014-2020 i 2021-2027

Uwzględnienie rzeczywistości post brexitowej i post pandemicznej, co wymagało zasadniczej modyfikacji polityk UE

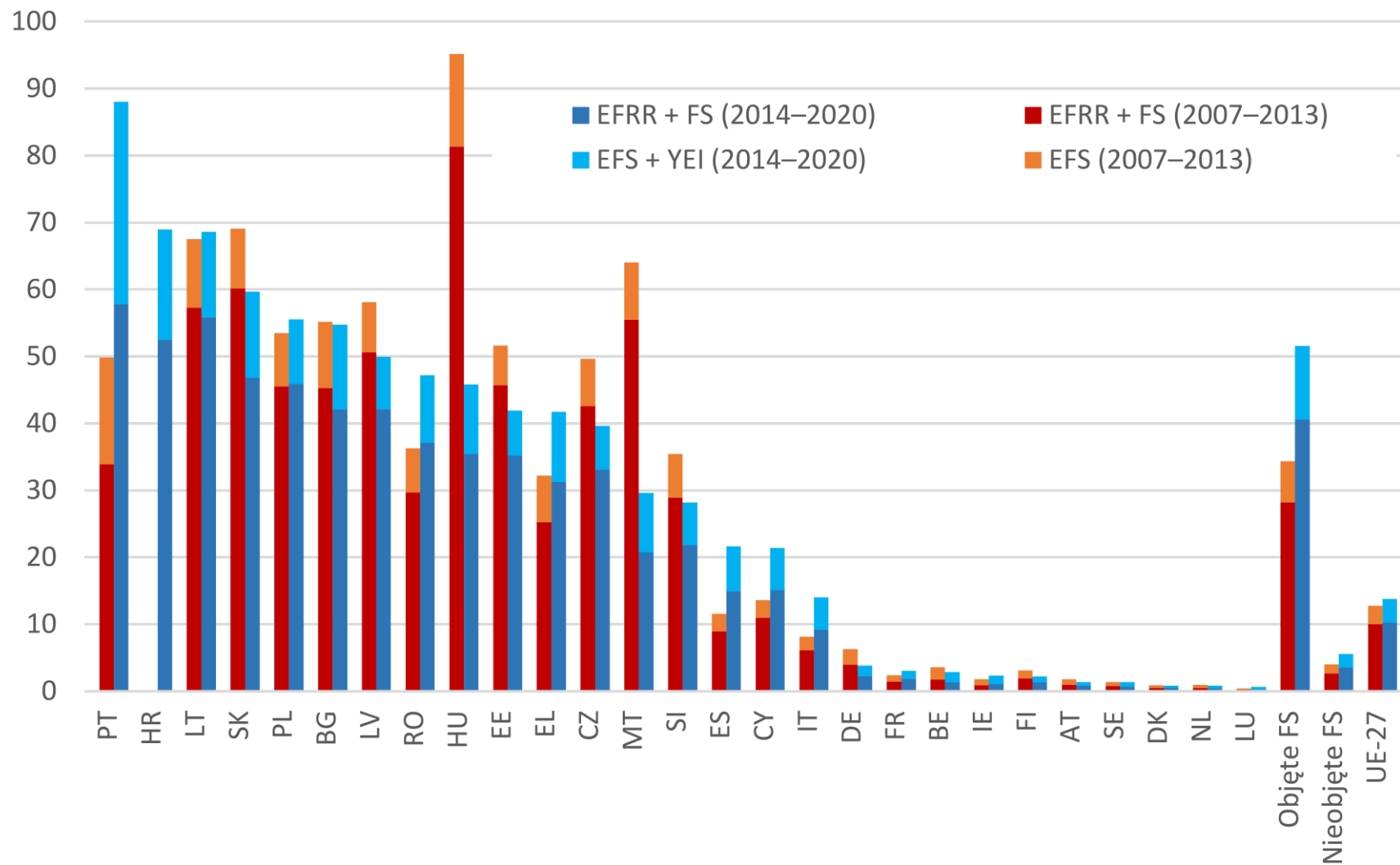
Pozycjonowanie Opolszczyzny na tle innych obszarów NUTS 2 UE

- **Wzrost PKB na mieszkańca 2001-2019**
- **Ilość lat w pułapce średniego rozwoju w okresie 2001-2019**
- **Wskaźnik zatrudnienia (20-64) w 2020 r.**
- **Średnia długość życia - 2019 r.**
- **Jakość rządzenia – 2021 r.**
- **Emisja CO2 na mieszkańca – 2018 r.**

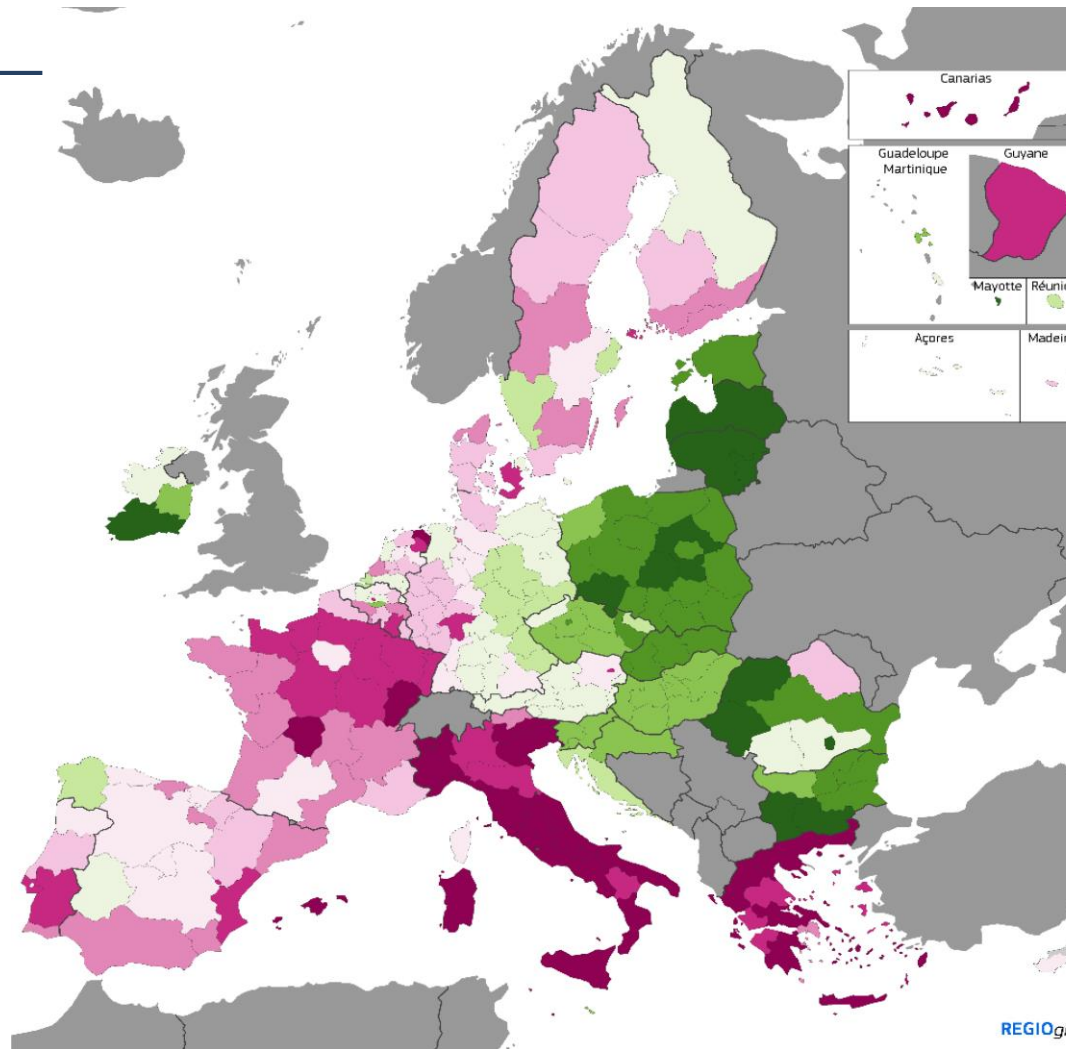

**NA TLE
INNYCH
OBSZARÓW
NUTS 2 UE**

Rys. 1: Środki przydzielone w ramach polityki spójności w stosunku do inwestycji publicznych, lata 2007–2013 i 2014–2020

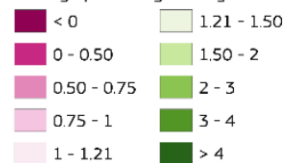

Wzrost PKB na mieszkańca

Growth of GDP/head, 2001-2019

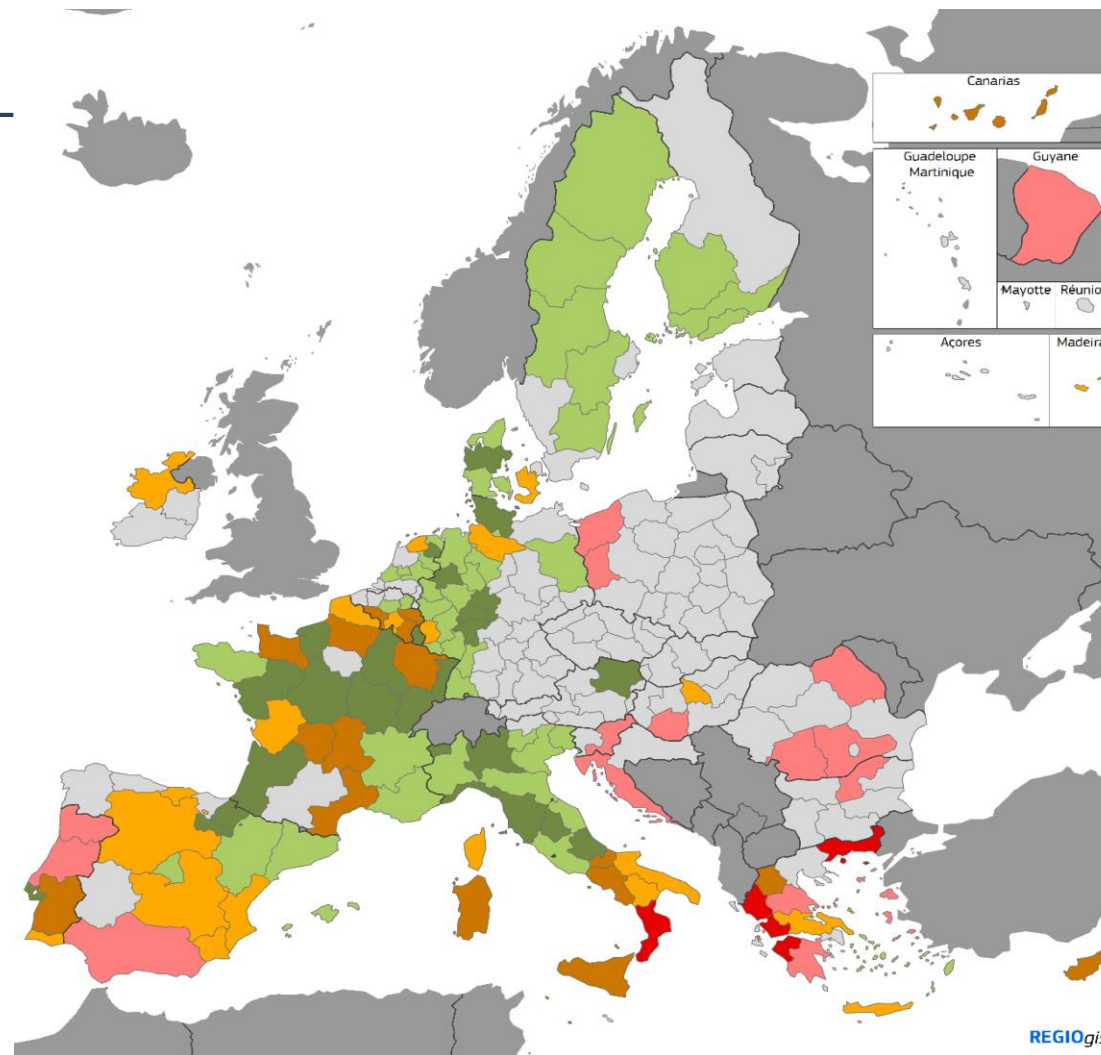
Average percentage change on the preceding year

EU-27= 1.21

Source: DG REGIO based on JRC and Eurostat data

Ilość lat w pułapce rozwoju

Number of years in a development trap during 2001-2019 by level of GDP per head in 2000

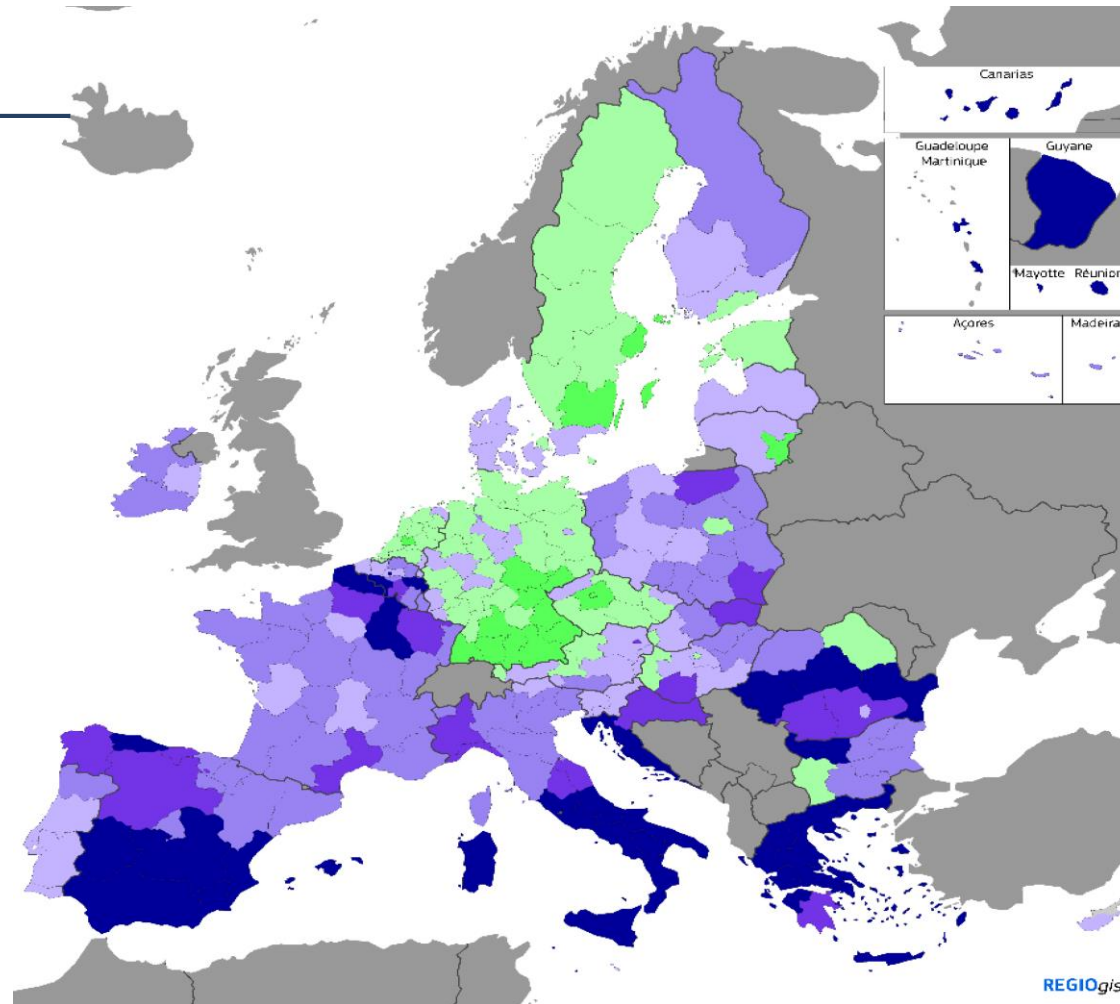
GDP/head (index EU-27=100) vs. years

< 75%, 10-14 years	75 - 100%, 10-14 years	> 100%, 10-14 years
< 75%, 15-19 years	75 - 100%, 15-19 years	> 100%, 15-19 years

less than 10 years in a development trap

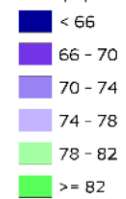

Wskaźnik zatrudnienia

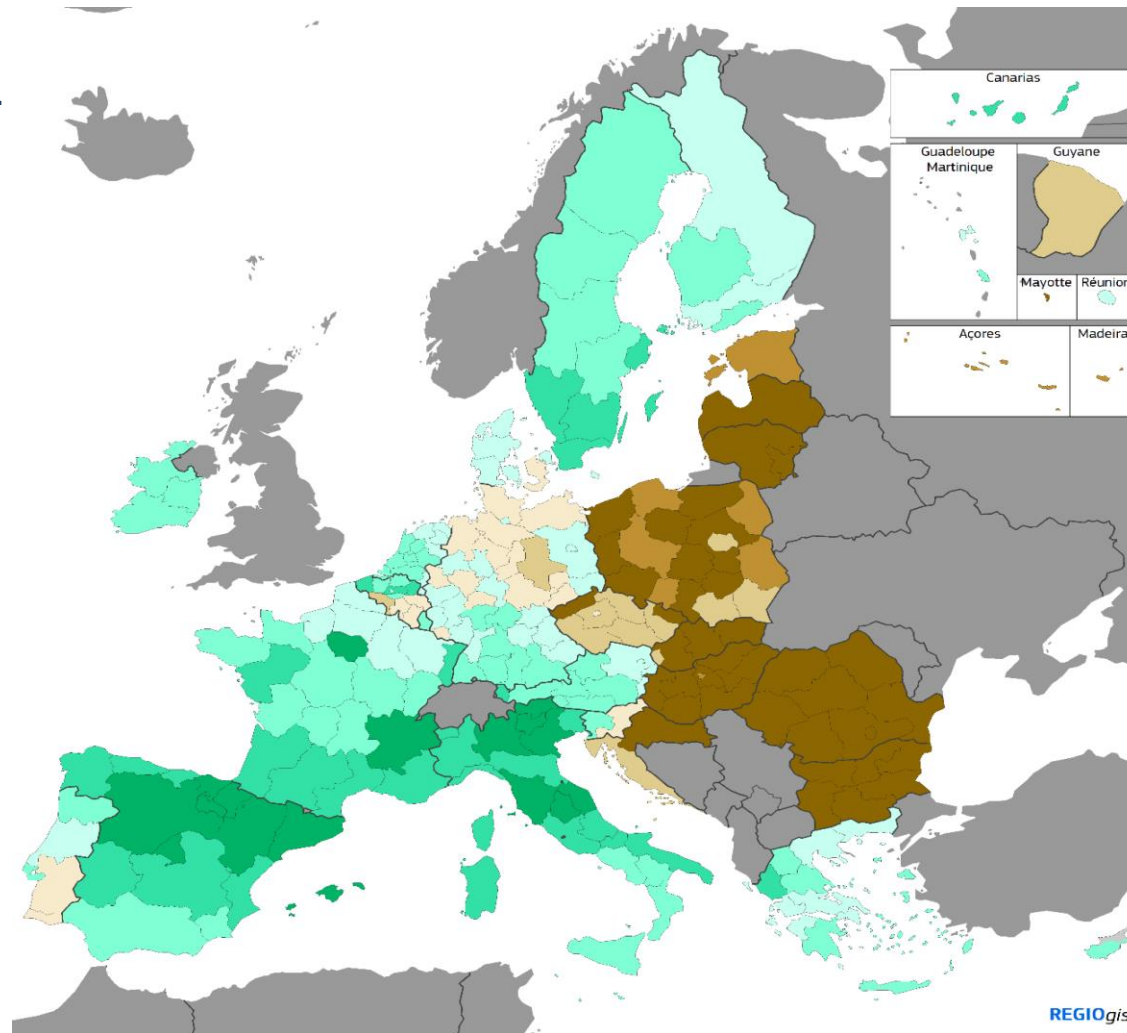
Employment rate (20-64), 2020

% of population aged 20-64

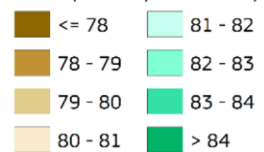
EU-27 = 72,5
The employment rate target is 78% by 2030.
Source: Eurostat (lfsd_r_lfe2emprt)

Średnia długość życia

Life expectancy, 2019

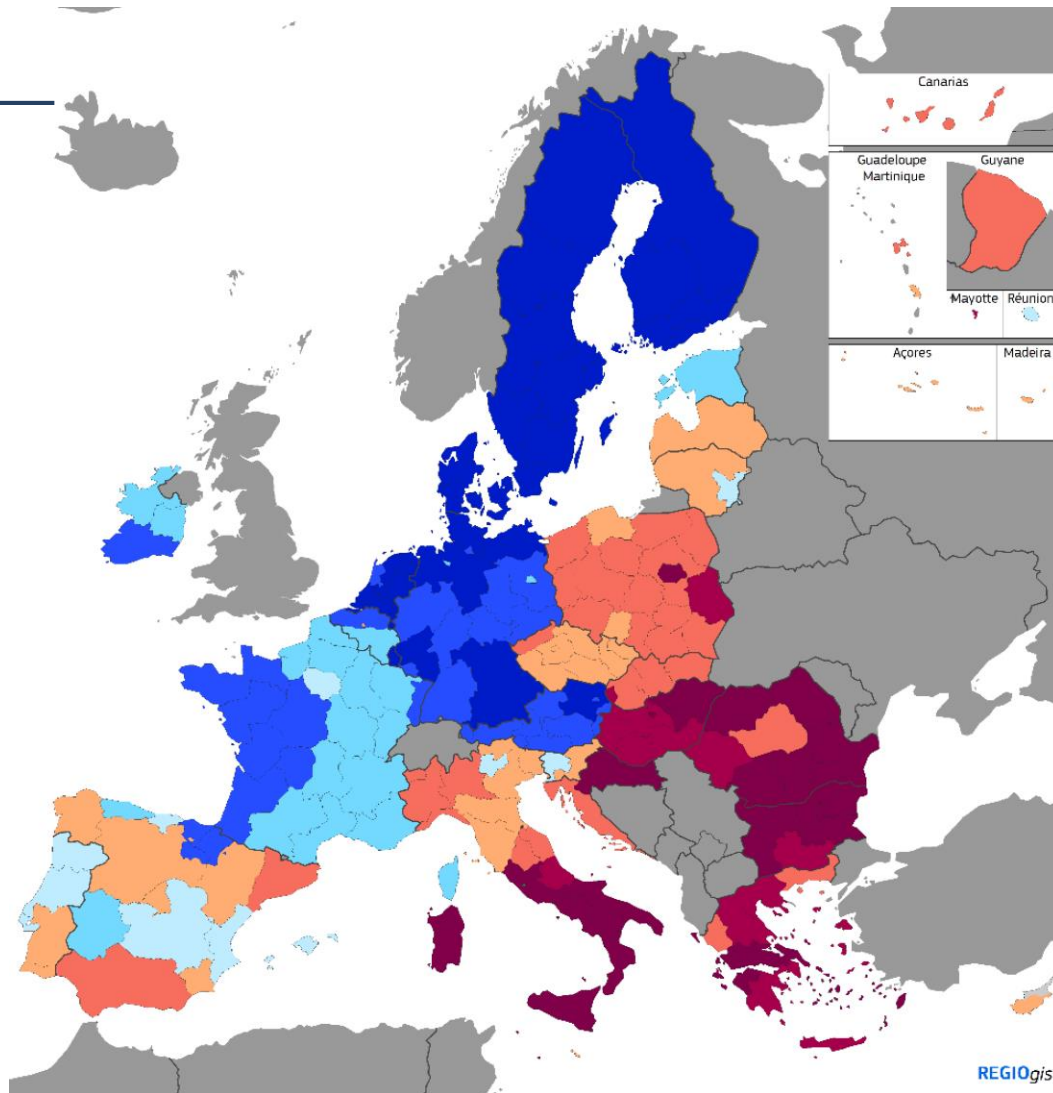
Life expectancy at birth in years

EU-27 = 81.3

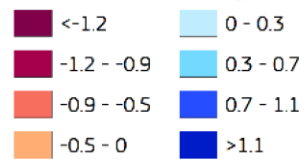
Source: Eurostat (demo_r_mlifexp)

Jakość rządzenia

European Quality of Government index, 2021

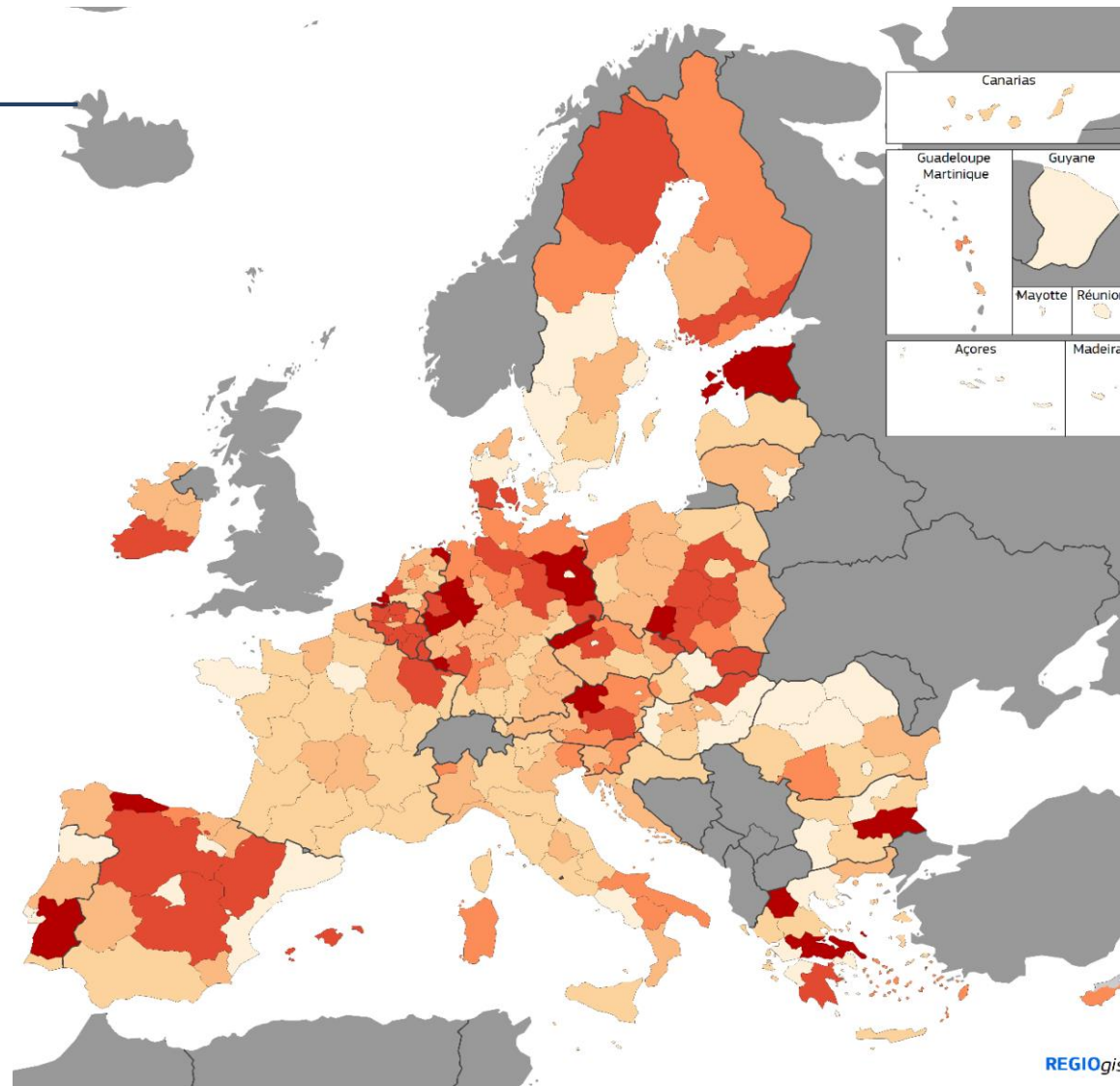
Standard deviation, range from poor quality (negative) to high quality (positive)

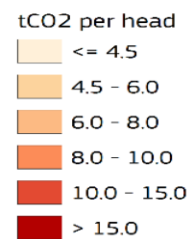
EU = 0

Source: The Quality of Government Institute, University of Gothenburg

Emisja CO2 na mieszkańca

CO2 emissions from fossil fuels per head, 2018

EU-27 = 7.2
Source: Crippa e.a. (2019)

DOKUMENTY

- *Strategia Opolskie 2030 r., Opole 2021 r.*
- *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027, Opole 2022 r.*
- *Efekty wdrażania europejskiej polityki spójności w województwie opolskim w latach 2014-2020 w wymiarze gospodarczym, społecznym i instytucjonalnym. Doświadczenia, wnioski i rekomendacje. Reflection Paper KPZK PAN, Warszawa-Opole – luty 2022 r.*

Programowanie rozwoju społ.-gosp. Opolszczyzny do 2030 r. (2)

DOKUMENTY

- Ilustrują kompatybilność myślenia o rozwoju społ.-gosp. w przyszłości z poziomem Brukseli i Opola
- Potwierdzają korzystną trajektorię rozwojową Opolszczyzny po akcesji do UE
- Pokazują, że w nadchodzących latach inwestycje publiczne w woj. opolskim będą finansowane w największym stopniu z funduszy europejskiej polityki spójności
- Wskazują na potencjały Opolszczyzny (wysoka jakość rządzenia, zdecentralizowany model programowania i wdrażania polityki regionalnej, sprawność zagospodarowywania funduszy UE, stabilność kadr, rozwijanie partnerstw)

Dziękuję za uwagę

Jacek Szlachta

j.szlachta90@upcpoczta.pl

